

Nr 192.

Av herrar **Ericsson** i Sörsjön och **Johansson** i Sollefteå, *angående förbättring av skogsarbetarnas provianterings- och matlagningsförhållanden.*

Skogsarbetarnas arbete är ett synnerligen mödosamt, för att inte säga det mest krävande arbete som finnes. En skogsarbetares energiomsättning, bedömd efter antalet värmeenheter i kosten, är ofta dubbelt så stort som för andra kroppsarbetare. Ehuru detta arbete måste utföras under påfrestande yttre förhållanden, så äro skogsarbetarna under vistelsen i skogarna i regel hänvisade att leva på mycket enformig kost. Provanterings- och matlagningsförhållandena i skogarna äro nämligen alltjämt i stort sett lika primitivt ordnade nu som för 50 år sedan. Det ännu förhärskande systemet i skogarna ifråga om proviantering och mathållning, som kännetecknas därav, att — med få undantag — varje skogsarbetare själv anskaffar och tillreder sin kost, medför betydande olägenheter ur såväl dietisk som ekonomisk synpunkt. Kosten blir sålunda mycket enformig och därtill ofta illa tillagad. Detta är dock ej att undra på, ty en skogsarbetare, som hungrig och trött kommer från arbetet, ger sig inte tid till någon mera omfattande matlagning. Därtill inbjuder ej heller den trängsel kring eldstaden som uppstår, då alla i skogshärbärgen varande arbetare samtidigt och var för sig äro sysselsatta med matlagning. Torrskaftning, kolbullar och kaffe bli därför stående rätter på skogsarbetarens matsedel.

Att den enformiga och hårdsmälta födan förorsakar magsjukdomar och rubbningar i matsmältningsorganen har upprepade gånger konstaterats, bland annat i den av socialstyrelsen år 1916 publicerade utredningen om skogsarbetarnas levnads- och arbetsförhållanden i Värmland, Dalarna och Norrland. Under sist förflutna år har detta ytterligare framhållits av dr E. Perman, vilkens undersökningar utvisa, att magsjukdomar äro mycket vanligare i Norrland än i övriga delar av landet till följd av den olämpliga dieten. Sämst uppgåvos förhållandena vara bland de arbetare, som vistas i skogar och ödemarker och ej äro i tillfälle att kunna intaga sina måltider i hemmen. Någon minskning av mag- och tarmsjukdomarna bland skogsarbetarna anses ej tänkbar, förrän ändring ernåtts i de ogynnsamma näringsförhållandena genom bättre ordnad mathållning, mera omväxling i dieten samt rikligare användning av grönsaker och andra lämpliga födoämnen.

Det nu rådande matlagningssystemet i skogarna medför därjämte en avsevärd fördyring av kosthållet, vilket även framgår av socialstyrelsens ovannämnda utredning, där det bland annat framhålles följande:

»Bristen på samverkan vid proviantering och matlagning samt misshållningen med ingredienserna vid matlagningen och olämpligt tillvägagångssätt medföra i förening med den stegrade konsumtionen och födoämnenas fördyrande genom långväga transporter, att under skogsarbetet levnadsomkostnaderna ställa sig relativt höga.»

Försök att avvägbringa bättre förhållanden i förenämnda avseende vid förläggningarna i skogarna ha företagits på initiativ av skogs- och flottledshärbärgesinspektören, vilken bedrivit propaganda för införande av s. k. kooperativ mathållning med anställning av hushållerskor, under framhållande av de fördelar i dietiskt, hygieniskt och ekonomiskt avseende, som visat sig vara förenade med en på dylikt sätt ordnad mathållning. Skogsarbetarnas fackliga organisationer hava även förordat detta system, dock utan att resultatet hittills blivit sådant, som man hoppats. Härtill torde säkerligen bidragit, att skogsarbetarnas bostäder vid arbetsplatserna i stor utsträckning ej varit av den beskaffenhet, att hushållerskor för kooperativa matlag kunnat erhållas. En annan orsak torde finnas däri, att samverkan ej förefunnits mellan alla de parter, som på olika sätt äro intresserade i våra skogars utdrivning.

Det synes emellertid motionärerna, att det borde förefinnas ett allmänt intresse av att genom vidtagande av lämpliga förebyggande åtgärder söka avlägsna orsakerna till den speciella art av ohälsa, med därav följande ekonomiska konsekvenser, som trycker den befolkningsgrupp i vårt land, varom här är fråga.

Under återopande av det ovan anförda hemställes, att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t måtte anhålla om utredning rörande lämpligaste sättet att åstadkomma en förbättring av skogsarbetarnas provianterings- och matlagningsförhållanden under vistelsen i skogarna samt framläggande för riksdagen av de förslag vartill utredningen kan ge anledning.

Stockholm den 19 januari 1929.

Evald Ericsson.

C. O. Johansson,

Sollefteå.

I motionen instämma:

Aug. Sävström.

J. B. Wiklund.